

#1

Revista

noviembre 2021

Da,Vinci!

Educație prin relație

Tema ediției:

„DIN VACANȚA MARE, REVENIM LA ȘCOALĂ...”

a v i z i u n e l y e c h i t a t e p l

DECALOGUL ELEVULUI

(Principiile dezvoltării unei minți complete inspirate din viața și activitatea lui Leonardo Da Vinci)

- 1.** Studiază știința artei! Studiază arta științei! Înțelege că toate lucrurile sunt conecțate la tot restul!
- 2.** Dobândește o cunoaștere amănunțită despre natura acelui obiect, pe care crezi că-l iubești sau că-l urăști. Dragoștea mare izvorăște din cunoașterea mare a obiectului iubit și, dacă-l cunoști numai puțin, vei fi capabil să-l iubești doar un pic sau deloc.
- 3.** Cunoaște-te, căci toate cunoștințele noastre își au originile în percepțiile noastre. Natura nu-și încalcă niciodată propriile sale legi. În natură nu există niciun efect fără o cauză.
- 4.** Dezvoltă-ți simțurile, în special, învață cum să observi!
- 5.** Observă lucrurile posibile, fie în prezent sau în trecut!
- 6.** Interesează-te mereu de ideea de „a face”. A cunoaște nu e îndeajuns, cunoașterea trebuie și aplicată. Nu e suficient să-ți dorești, trebuie să și faci.
- 7.** Experimentează, deoarece experiența nu greșește niciodată, doar judecările greșesc promițându-și singure efecte care nu sunt cauzate de experimentele noastre.
- 8.** Perfecționează-te continuu! Un poet știe că a atins perfecțiunea nu atunci când nu mai are nimic de adăugat, ci atunci când nu mai are nimic de înlăturat.
- 9.** Muncește mult! Învățarea nu epuizează niciodată mintea.
- 10.** Fii modest! Simplitatea reprezintă cea mai mare sofisticare.

CUPRINS:

Pro „Da Vinci”: interviu cu Guzun Efrosinia	2
„Da Vinci” în acțiune: „Da Vinci Camp”	3
„Da Vinci” în acțiune: arte	5
„Da Vinci” în acțiune: sport	7
„Da Vinci” scrie	9
„Da Vinci” glumește	12
„Da Vinci” citește	13
Profesorii „Da Vinci”	17
Invitatul „Da Vinci”	21

Dragă comunitate
„Da Vinci”, echipa redacțională te salută chiar de aici, de pe paginile proaspăt ieșite de sub tipar! Ne dorim ca această revistă, aflată sub egida de bun augur a titlului, să devină o tradiție frumoasă a liceului, iar rubrica „Pro Da Vinci” să întărească convingerea că instituția noastră este valoroasă și că își dorește să se mențină sub semnul Valorii.

În acest număr, la rubrica „Pro Da Vinci”, propunem un interviu cu cea de la care a pornit întregul concept al Liceului „Da Vinci”, doamna Efrosinia Guzun.

- 1.** Doamna Director, sunteți omul care întruchipează conceptul Liceului „Da Vinci”. Acum, la începutul celui de-al patrulea an, ce vi se pare mai complicat: a înfăptui o idee sau a o fortifica?

E greu să anticipi traseul unei instituții de învățământ, care s-a declarat, chiar de la începutul ființării (anul 2018), O ȘCOALĂ ALTFEL, un rezultat pe care toți și-l doresc, dar puțini știu cum să-l atingă.

În cel de al patrulea an de activitate, constat ferm că dezvoltarea fulminantă a instituției se datorează OAMENILOR frumoși, inteligenți, adeverăților profesioniști cu care mi-am construit echipa de lucru. Acum și aici, se lucrează pentru CALITATE și pentru abordarea CREATIVĂ a procesului întructiv-educativ, pentru implicarea elevilor în EXPERIENȚE cât mai apropiate de viață, pentru DEZVOLTAREA MULTILATERALĂ a personalității acestora (sport, arte, tehnologii) - toate fundamentale pentru viitorul acestei generații de elevi.

- 2.** Într-o lume a schimbărilor radicale și rapide, când și imperativul învățământului este schimbarea, ce valori general-umane perene rămân piatra de temelie a Liceului „Da Vinci”?

Piatră de temelie rămân aceleiași valori: RELAȚIA (educație prin relație), LIBERTATEA (independență fără a fi verificate de cei maturi), BUNUL-SIMȚ (limite personale și cele sociale), CALITATE (calitatea vieții, a alimentației, a studiilor și a relațiilor).

- 3.** Organizați, anual, o valoroasă (dar și curioasă) activitate cu fiecare clasă de elevi: „La ceai cu directorul”. Ascultându-i și în acest an, ce credeți că mai trebuie schimbat? Ce ar mai trebui de înfăptuit nou în liceu?

Întâlnirile mele cu clasele sunt prilejuri frumoase de a auzi vocea elevilor noștri. Sunt entuziasmată, constant, de felul în care se face vizibilă creșterea lor intelectuală din an în an, de curajul de a spune ce gândesc și ce vor, de felul în care își văd școala și cum vor să schimbe. Îi văd interesați și bine dispuși, pentru că între mine- director și elev există comunicare deschisă și multe-multe cuvinte de încurajare: împreună vom reuși!

Pe de altă parte, tot în cadrul acestor întâlniri, le dau explicații, le prezint viziunea profesorilor, a administrației, discutăm obiectivele: despre atitudini, comportament, lipsă de acțiuni în anumite cazuri.

Efrosinia Guzun

- 4.** A demarat în forță al patrulea an „Da Vinci”. Pentru acești 4 ani, care ar fi cele 4 argumente pro „Da Vinci”?

- Infrastructură școlară modernă: dotare cu echipeamente performante, cu zone verzi, prietenoase, spațioase, cu terenuri de sport, cu un amfiteatră destinat activităților extrașcolare, cu laboratoare, ateliere, echipate conform standardelor.

- Ofertă extracurriculară generoasă, corelată domeniului de interes al fiecărui copil: ȘTIINȚE (ȘTED, ateliere științifice), SPORT (înot, baschet, volei, karate, squash), ARTE (art-kraft, sculptură, ceramică, artă dramatică), TEHNOLOGII (robotică, C++, design grafic), cât și DOMENII DE DEVOLTARE PERSONALĂ (economie, educație pentru media, dezbateri, activități de voluntariat).

- Un model eficient de cultură organizatională, axat pe respect, încredere reciprocă, pe parteneriatul școlă-familie, pe crearea unui mediu de colaborare și stimulare a excelenței academice și pe consiliere școlară și servicii de sprijin pentru copiii cu dificultăți de adaptare școlară.

- Echipă de profesori performanți, selectați în baza criteriului de performanță, conșienți și responsabili în raport cu propriul nivel de calificare și creștere profesională, deschiși pentru inovații și experimente pedagogice.

TABĂRA CU SEJUR DE ZI „DA VINCI CAMP”

Tabăra cu sejur de zi „Da Vinci Camp” a fost un adevărat tărâmul al creativității și distracției la cote maxime! Or, ce poate fi mai solicitată vara, decât distracția?

Astfel, pentru a aduce dispoziția și pofta de distracție copiilor care au ales să vină la tabără, fiecare zi începea cu Zumba-Fitness, cu cei mai energici educatori și voluntari! Am reușit să avem 5 ture, pe care le-am gândit cu tematici diferite! Cred că alegerea turei a fost dificilă, pentru că toate se anunțau pline de poveste, culoare, voie bună! Judecați și voi!

TURA 1 „ÎN JURUL LUMII”

Vizite virtuale în diferite țări ale lumii; studierea unor tradiții specifice acestor țări; rețete culinare specifice țărilor alese; dansurile naționale, sporturile.

TURA 2 „ADVENTURE LAND”

Jocul „Comoara”; cursa cu obstacole; „Turism Eco”; FlashMobe „Maria Sa, Dansul!”; „Bătălia Vrăjitorilor”; „Planetarium”; jocul „Adevăr sau provocare”.

TURA 3 „IMAGINARIUM”

Ateliere tematice cu accent pe stimularea imaginației copiilor; crearea benzilor desenate; dramatizări; șafete comice; starturi vesele în costume de eroi; studiul asupra lucrărilor lui Da Vinci (tunul, parașuta); invenții proprii; crearea bărcilor din materiale de rebut.

TURA 4 „OLIMPIC FEST”

Cartea Recordurilor; șafete comice; starturi vesele; întreceri amicale la înot, fotbal, minivolei; jocuri mobile; pastila de energie; sportul în viața noastră; concursul „Cursa cu obstacole”; șafeta „Extreem”.

TURA A 5-A „TĂRÂMUL BASMELOR”

Parada eroilor din povești, dramatizări, salata din povești, eroul preferat, labirintul cu obstacole, quest „Comoara lui Poseidon!”

În plus, în fiecare zi copiii erau antrenați în diverse activități ale cluburilor pe interese și puteau da frâu liber imaginației și creativității. La fel de variată a fost lista atelierelor:

✓ ENGLEZĂ	✓ DANS
✓ CERAMICĂ	✓ ÎNOT /BAZIN ZILNIC/
✓ ARTKRAFT	✓ MUZICĂ
✓ ARTĂ TEATRALĂ	✓ SPORT
✓ MASTER-CHEF	✓ DEZVOLTARE PERSONALĂ

Fiecare tură se încheia cu o activitate de totalizare, la care participau toți elevii, iar invitați erau părinții, în rol de spectatori.

Cu adevărat memorabile au fost spectacolele „împărăția lui Poseidon”, „Zeii Olimpului”, „Disney Land”. Micii actori au interpretat diverse roluri și au uimit publicul prin mișcarea scenică și dansurile deosebite.

Un autentic spectacol gastronomic a fost activitatea „La restaurant”, în care toate echipele au „deschis” propriul restaurant, i-au ales numele, l-au amenajat și au gătit bucatele, cot la cot cu bucătarii taberei.

EMOȚII POZITIVE, ENERGIE ȘI MULTE AVENTURI - acestea sunt cuvintele-cheie care ar descrie tabăra cu sejur de zi „Da Vinci Camp” 2021!

Cu „Da Vinci Camp” fiecare zi a fost o nouă aventură!

**Da Vinci
Camp**

**Bernaz Natalia,
directoare adjunctă, învățătoare**

VOLUNTARII „DA VINCI CAMP”

Nara acesta am fost provocat să fac voluntariat în cadrul taberei „Da Vinci Camp”, timp de o lună. A fost prima mea experiență de acest gen. Astfel, spre deosebire de alți adolescenti, pentru care vara este un timp în afara oricărui orar, luna mea de voluntariat a însemnat un orar al activităților, bine pus la punct, și copii mai mici decât mine, foarte energici și dornici de joacă. Dar nu vă grăbiți să spuneți că ar fi un tablou dezolant al vacanței atât de așteptate! Adevărul este că chiar la o săptămână, am prins gustul activităților interactive, al repetițiilor, al activităților sportive. Colaborarea cu învățătorii, copiii (care mă ascultau, pe bune!) - toate m-au făcut să înțeleg că doar în acțiune și interacțiune poti să crești, să te dezvolti!

Totuși, apogeul activității mele de voluntariat au fost rolul lui Aladin și cel al lui Zeus, în cadrul spectacolelor de totalizare! Nu mi-aș fi imaginat că poate fi memorabil! Sincer să fiu, valoarea experiențelor frumoase ale voluntariatului din cadrul „Da Vinci Camp” o înțeleg doar acum, postfactual. și eu ștui deja cât e de frumos să valorifici timpul tău personal în folosul tău, dar și al celorlalți. Îndemn colegii să facă voluntariat, activitate prin care și-ar descoperi capacitatele și talentele. Totodată, ţin să mulțumesc administrației „Da Vinci” pentru oportunitate.

**Pîrțac Oliviu-Iacob,
elev în clasa a XI-a „P”**

„DA VINCI” ARTE

Dacă am întreba o mie de oameni care este prima asociație în raport cu numele lui Leonardo Da Vinci, toți o mie ar spune: „Pictura” sau „Arta”. Or, aceste răspunsuri nu ar diminua universalitatea talentului creator și a gândirii marelui artist. Continuând exercițiul de asociere, să ne întrebăm dacă ne-am putea imagina universul școlar „Da Vinci” în afara activităților care promovează și cultivă arta. Postulatul este unul singur: la „Da Vinci” arta e la ea acasă. Chiar dacă anul școlar a început abia de-o lună, elevii noștri au reușit să umple, prin armonia liniilor, a formelor și a culorilor, spațiul liceului!

Una dintre activități a fost organizată de Ziua Internațională a Păcii, marcată pe 21 septembrie. Astfel, elevii claselor primare, îndrumați de învățătorii lor, au descoperit și alte valențe ale lexemului PACE, care înseamnă lipsa violenței și a răului intenționat făcut celor din jur, starea de bine în interiorul tău, dar și în relație cu ceilalți, compasiunea, forma de salut. Apoi, secondați de profesorale de artă plastică, au realizat desene pe asfalt. În timpul realizării desenelor în curtea liceului, pe lângă bucuria culorilor frumos aşezate, copiii au trăit pacea la propriu, căci pacea, întotdeauna, este frumoasă. E puțin să vorbești despre pace, să crezi în pace, e necesar să trăiești pacea! Copiii au trăit-o! Am trăit-o și noi, admirându-le lucrările!

O adevărată explozie de culoare a devenit curtea liceului și de Ziua Profesorului, când am admirat cu toții grandioasa expoziție cu cele mai reușite (și, vai, cât de multe au fost!) lucrări ale elevilor noștri, realizate în cadrul orelor de artă plastică! Leonardo s-ar fi bucurat!

Sîrbu Irina,
profesoară de artă plastică

„DA VINCI” ALEGE VIAȚA SĂNĂTOASĂ: SPORT, CERCURI PE INTERESE ȘI ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

Toată lumea știe că sportul aduce o gamă variată de beneficii organismului uman, așa încât se recomandă să facem mișcare zilnic, indiferent de vârstă pe care o avem. Mișcarea fizică este o replică dată stresului, anxietății și depresiei. Tot ea întărește mușchii, inima, întregul sistem cardio-respirator. Practicarea sportului ajută la arderea grăsimilor din organism. Persoanele care fac sport și au o viață activă din punct de vedere fizic, au articulațiile foarte mobile, un echilibru al coloanei vertebrale și flexibilitate. Exercițiile fizice îmbunătățesc considerabil concentrarea psihică și, ulterior, rezistența fizică. Mai mult, cercetătorii explică faptul că sportul ajută la creșterea respectului de sine și a încrederii în forțele proprii și consolidează calitățile de lider.

Așadar, sportul aduce pozitivitate, ne dinamizează viața și ne ajută să depășim limitele! Tocmai de aceea, educația fizică și sportul sunt domenii foarte importante în procesul de formare a personalității omului contemporan. Pentru că „Da Vinci” este liceul orientat spre dezvoltarea multilaterală a tinerei generații, în instituție, sportul are prioritate în egală măsură cu celelalte obiecte de studii. Liceul dispune de o varietate de săli de sport unde copii își pot dezvolta și forma personalitățea.

SALA DE SPORT

este mai mult decât modernă! Aici se pot desfășura lecțiile de educație fizică, dar și diferite competiții sportive.

Sala este prevăzută cu vestiare, dușuri, instalații sanitare, magazii pentru păstrarea materialelor sportive.

SALA DE SQUASH

Squashul este un sport foarte rapid, jucat cu o rachetă și o mingă de cauciuc.

Meciurile de squash se țin între doi jucători (simplu) sau patru jucători (dublu).

Tot mai mulți dintre elevii de la „Da Vinci” se orientează spre acest sport.

BAZINUL DE ÎNOT este piesa de rezistență a întregului complex sportiv al Liceului „Da Vinci”. El are dimensiunea de 25m lungime și este divizat în cinci culoare. Adancimea este variabilă, între 1,2 și 1,85m, prevazută cu block start-uri la capătul bazinului. La fel, bazinul are toate dotările necesare: vestiare, dușuri, grupuri sanitare. Vino să înoți!

Pe lângă sălile din interior, complexul sportiv al liceului nostru se extinde și afară, în aer liber, acolo unde poți lua sănătate cu carul! Toate acestea au fost organizate cu gândul la copii, la sănătate, la dezvoltarea armonioasă. Nu în zadar, încă latinii afirmau: „Mens sana in corpore sano”. Ca să vă intrig, voi mai adăuga că în acest an de studii ne așteaptă activități sportive memorabile!

Nistrean Alina, profesoară de educație fizică

TEREN DE BASCHET ÎN AER LIBER

SALĂ DE TENIS DE MASĂ

TERENUL DE FOTBAL

De regulă, revenirile sunt frumoase! Farmecul lor se ascunde în prospetimea emoțiilor, în revederea locurilor pe care am reușit să le îndrăgim, în reîntâlnirea cu oamenii care fac parte din prezentul nostru.

În această ordine de idei, credem că revenirea la școală are un farmec multiplu, pentru că școala ne aduce emoții aparte, este locul care devine „acasă” și ne aduce în preajmă oameni valoroși.

Am fost curioși de ce spun elevii claselor primare din liceul nostru despre vară, despre vacanță, dar și despre revenirea lor „acasă”, la „Da Vinci”.

CUM A DEVENIT VARA ... ESTIVALĂ

Legenda

A fost odată ca niciodată, un prinț morocănos, care nu iubea vara...
Dar, ea oricum venea și...

...e soare și norii au dispărut,
în palatul de cleștar din muntii
căruntii,
Iarăși este învălmăseală mare,
Căci se pregătește o sărbătoare.

Bucătăretele aşază mesele,
Servitoarele – covoarele,
Numai prințul morocănos stă pe loc
și iarăși spune, ca prin bătaie de joc:
- Nu mai munciți!
- Nu mai trădiți!

Însă ele nu îl auzeau,
Ci de treabă înainte își căutau:
Cirese în loc de flori aninău,
Căpsune peste tot sădeau,
Căci se pregăteau să întâmpine vara
și pentru toți era o grea povară.

Prințul zile în sir se tot se văicărea
în gura mare prin palat striga:
- Ce e cu această vară?
- Cine are nevoie de ea în țară?

Toate slujitoarele îl auzeau
și la cer zilnic se rugau,
Ca prințul să fie pedepsit,
De călduri mari să fie vlăgit!

Zeul cerului rugăciunile le-a auzit,
Peste pământ o căldură mare a
pogorât!
Toată lumea se topea de căldură,
Iar prințul morocănos a tăcut din
gură!

De atunci în fiecare vară,
Avem o vreme estivală,
Dar vacanța mare când începe,
Prințul nu se mai plătisește!

DE CE ÎMI PLACE VARA?

Am întrebat pe toată lumea:

- De ce să place vara?
Ana mi-a răspuns:
- E cald și bine afară!
Florin mi-a spus:
- Nu merg la școală!

Și eu m-am gândit
De ce îmi place vara:

- Ador vara, măi copii,
că alerg desculță prin câmpii,
Nu merg zilnic la școală,
Iar mama mai târziu mă scoală!
E cald și bine afară,
Copiii cântă că greierii în fanfară,
Leg zilnic noi prietenii,
Ce minunat e în vacanță, dragi
copii!

Țăruș Filippa, clasa a IV-a „Nm”

REVENIND DIN VACANȚĂ

Zile bune și frumoase
Am avut în vara astă:
Am dansat, m-am și jucat,
Înotat, citit, pictat!

Pleacă vara, vine toamna,
Vremea flutură năframa!
Vremea trece prea grăbită,
Orice clipă-i prețuită!

Barburas Gloria, clasa IV-a „N”

ÎNAPOI LA ȘCOALĂ

Vacanța a fost minunată,
Am așteptat-o cu mult drag,
Dar acum e iarăși toamnă
și eu pășesc al școlii prag!

M-am pregătit cu toate celea
și forțe noi am adunat.
Sunt gata să învăț mai multe:
La școală nu e timp de stat!

Cu prietenii mă-ntâlnesc
și cu scumpii-nvățători,
Cu drag, din nou, îngrämadesc,
Cunoștințe ce-s comori!

Juvală Victor, clasa a IV-a „N”

SINCER-SINCER

Toamna e o școlărită
Care poartă o fundiță.
Din vacanță-i revenită
și cu carte-a-i pregătită.

Clopoțelu-ntreaga vară
A stat singurel la școală,
Iar când falnic a sunat,
Pe elevi i-a adunat.

Am intrat din nou în clasă:
Ore lungi și teme grele,
Profesoara ne ajută
Să găsim răspuns la ele!

Dar aștept cu nerăbdare
și chiar sincer, vreau să spun,
O vacanță și mai mare!
De-ar începe chiar acum!...

**Chiriac Ilinca,
clasa a IV-a „N”**

PARCĂ NUMAI A-NCEPUT...

Parcă numai a-nceput,
Însă iată c-a sfârșit...
Parcă ieri – ultimul sunet...
Vara trece ca un tunet!

Tabere de agrement
Munte și antrenament,
Picnic, plajă, jucării
Au trecut în cărtulii.

Însă iată-am revenit.
Școală, bine te-am găsit!
De colegi chiar mi-a fost dor
și de scumpii profesori!

**Botnaru Dominik,
clasa a IV-a „N”**

Vara vine cu odihnă, cu distracție, cu un orar lejer, dar nu poate trece fără urme. Ne lasă amintiri, experiențe, ne lasă chiar lecții! Dacă ne-am așeza să le scriem, ar ieși chiar un manual al verii!

Deocamdată, vă propunem să citiți câteva file din acest manual, scrise de participanții și câștigătorii celei de-a 15-a ediții a concursului „Spune-mi o poveste pentru suflet”, organizat în România, genericul căruia a fost chiar „Lecții ale unor întâmplări din vară”.

TABĂRA

Total a început încă de mai înainte, de la faptul că îmi era frică să vorbesc și să mă exprim în limba engleză cu necunoscuții. Eram obișnuită să vorbesc numai cu verișorul meu în engleză, din motiv că este singurul (în afară de sora mea plecată în România) care o știe. Vă întrebați oare de ce? Păi, sinceră să fiu, sunt o persoană care este sensibilă la părerile celorlați, chiar dacă nu o arăt des. Îmi pasă mult de ce cred oamenii din jurul meu, mai ales, dacă este vorba despre mine... Or, când mă exprimam în engleză... Deci, ati înțeles... Astfel, m-am obișnuit să fac conversații în această limbă doar cu verișorul meu. Totuși, prin niște întâmplări informative, sociale și distractive, mi-am depășit frica.

Așadar, e început de iulie și eu m-am trezit dintr-un vis lung și mirunat, într-o tabără ciudată de vară. Nu vă speriați, nu era genul de Tabără de la Lacul verde, ca în carte. Era chiar ceva mult mai interesant. Scopul acestui summer camp era de a ne obișnuia să vorbim în engleză cu necunoscuții și să comunicăm, făcându-ne amici și vizitând locuri precum muzeu sau puburi, unde vedeam diverse lucruri noi și făceam proiecte. La început, nu am fost sigură dacă trebuie sau nu să mă manifest, dar faptul că m-am împrietenit cu majoritatea copiilor de acolo, mi-a dat curaj și speranță că totul va fi bine. Desigur, aşa s-a și întâmplat. Fără a detalia prea tare și a vă plăcisi, voi trece direct la concluzii.

Această tabără m-a făcut să realizez multe, inclusiv faptul că, prin comunicarea și diversitatea discuțiilor avute, îți poți extinde orizontul, scopurile și modul de a gândi. Afirm aceasta, deoarece anume tabără m-a ajutat atât de mult, încât mi-a dovedit puterea pe care o dețin. În plus, îi sunt foarte recunoscătoare mamei mele, deoarece fără decizia ei de a merge la acest summer camp, eu nu aş fi descoperit că rețeta succesului este chiar în mine.

Barnaciuc Alexandrina, clasa a 6-a „B” Locul I

CĂLĂTORIA CU AUTOBUZUL

Era o zi frumoasă de sămbătă, din vacanța de vară. Chiar dacă era vară, aveam multe de făcut, ca să mă pregătesc pentru școală, deoarece era primul meu an în clasele gimnaziale, în clasa a V-a.

Mă trezisem dis-de-dimineață, iar razele soarelui călduroase și puternice îmi mânghiau fața. Auzisem de la niște prieteni că o nouă bibliotecă s-a deschis în oraș. Eu, fiind dornică să mă apuc de învățătură, am considerat acest eveniment drept o oportunitate perfectă ca să-mi îmbogățesc cunoștințele, dar și să vizitez locuri noi. Mi-am luat lista de recomandări de lectură în geantă și-am ieșit fuguță din casă. Am fugit spre stație ca nu cumva să ratez autobuzul. Am ajuns la timp și chiar m-am așezat lângă geam, ca să pot admira natura verii. Păsările cântau melodios, iar florile mirosoitoare le ascultau. Toți pasagerii admirau vremea de afară și lumina strălucitoare care năvălea în autobuz. Văzduhul miroseală și erburi și frunze proaspete. Insectele dansau în mirozna amețitoare a florilor. Iar prin cerul liniștit și albastru treceau razele strălucitoare ale soarelui rotund și galben. Eram îmbătată de priveliștea nemaiînținută de afară. M-am izolat de lumea înconjurătoare și mă gândeam doar la natura plină de culoare.

Deodată aud cuvintele: „stația terminus”. Inima mi s-a dus în călcâi. Privind pe geam am observat că acest sector al Chișinăului îmi este necunoscut. Nu știam unde mă aflu. Șoferul, văzându-mă dezorientată, mi-a spus că ajunsesem în cealaltă parte a orașului. Asta-mi mai lipsea! Mă speriasem grozav. Tot șoferul m-a liniștit și mi-a explicat cum să ajung înapoi acasă.

Chiar dacă mi s-a încălzit inima în aceasta călătorie cu autobuzul, admirând tot frumosul din preajmă, am învățat o lecție importantă: să fiu atentă la tot ce se întâmplă în jurul meu. De altfel, ca să nu uit să vă spun, la bibliotecă nu am mai ajuns în ziua aceea. Am fost în altă zi, căci mi-au fost de ajuns emoțiile pe care le avusesem atunci. La bibliotecă mi-am ales cartea „Tabără” de Sachar Louis, pe care am citit-o cu mult nesăt, iar câteva zile în urmă am prezentat-o la lecția de limba și literatură română.

Rusu Taisia, clasa a 5-a „R” Locul II

ÎNTÂMPLAREA DIN VACANȚĂ

În această vară, eu și familia mea am mers în Odesa. Credeam că va fi o călătorie obișnuită și că vom vizita câteva muzee, și aşa mai departe... Dar părinții ne-au surprins, pe mine și pe surioara mea, cu 2 bilete la delfinariu. și nu doar la spectacolul dat de delfini, ci chiar la înnotat cu ei!

Noi, ca toți copiii, eram foarte nerăbdători să ajungem acolo căt mai repede. Când, în sfârșit, a sosit momentul așteptat și părinții ne-au spus să intrăm în bazinul unde erau delfini, credeam că o să leșin de bucurie. Antrenorii ne-au spus să apucăm cu mâinile înnotătoarele ființelor care parca

ne zâmbeau. Când le-am apucat, am simțit pielea tare ca metalul, dar fină ca o catifea, a acestor creații incredibile. Delfinul meu s-a pornit cu o viteză înimaginabilă și abia dacă m-am putut ține de înnotătoarele lui care mi se păreau, de-a dreptul, ariparele de la sandalele lui Hermes!

Al doilea lucru care m-a surprins a fost să descopăr căte trucuri știau acești delfini. Ei puteau cânta, puteau dansa și puteau înnota pe spate! Mă credeți că erau magnifici?

Cât stăteam în apă și priveam fascinat la aceste ființe maritime, am văzut un pui de delfin care înnota lângă mama lui. Nu-mi puteam rupe privirea de la puiul care, din dragoste, stătea ca lipit de mamă și refuza să se dea mai departe. Dar, urmărindu-i mai mult timp, am înțeles că în apă se află o întreagă familie de delfini, care părea mai unită decât unele familiile de oameni. Cu toate că nu vorbeau, îi vedeam acolo nedespărțiti, comunicând prin iubire.

Mă gândesc la acea zi ca la una foarte bogată, care mi-a adus o experiență prețioasă. Am învățat că dacă niște mamimore au în ele iubire destulă pentru întreaga familie, cu atât mai mult, noi, oamenii, trebuie să înțelegem căt de importantă este familia în viața fiecăruia dintre noi și că trebuie să o prețuim mai mult decât pe orice bogătie din lume! De fapt, ea, familia, este adevarata bogătie!

Bernaz Marcu, clasa a V-a „O”
Premiu special

O LECȚIE DIN VACANȚĂ

De când eram mică, îmi doream foarte mult un cățel, dar părinții mei nu erau de acord cu asta. În special, tata, de fiecare dată cînd îl întrebam despre posibilitatea de-a avea unul, îmi spunea mereu că își va face treburile în casă și va îi va cădea părul, iar asta va fi foarte supărător. și aşa, mai mulți ani... Până când, într-o zi, lucrurile s-au schimbat...

Era o seară friguroasă de iarnă, iar eu, părinții și fratele meu, Robert, am ieșit la săniuș. După două ore de joacă, am înghețat de-a binelea, aşa că am plecat cu mama spre casă, iar tata cu fratele meu au rămas să facă un om de zăpadă. Ajunsesem în casă, când, deodată, ușa se deschise brusc, iar Robert alergă spre mine și, dintr-o răsuflare, îmi spuse că au văzut un câine de rasa toy poodle și că tata îl admirase din toate părțile! În aceeași seară, tata ne-a promis că o să avem un câine în vacanța de vară. Eram în culmea fericirii, chiar dacă nu prea știam cum se îngrijește un câine adevarat! Așteptam cu nerăbdare acea zi, iar în primăvară aveam deja un câine! Crezusem că m-am informat despre toate în două luni, dar nimic nu se compară cu ceea ce simți, vezi și trebuie să faci în realitate, dacă ai un câine!

Începutul acestei experiențe de copil care are un câine mi s-a părut ușor, dar, în câteva zile, lucrurile s-au schimbat... Mama mi-a spus că responsabilitatea mea este să îl scot la plimbare în fiecare dimineață și seară, ca să învețe să facă treburile afară. Nefiind genul de persoană care se trezește devreme, mi-a fost cam greu, dar era responsabilitatea mea și trebuie să-o îndeplinești. A fost nevoie și să renunț la o mare parte din timpului meu liber, acordându-i cainelui pe care mi l-am dorit atenție și grijă. Mă mai ajuta și Robert. A trecut ceva timp până m-am acomodat cu toate, dar m-am distrat și am învățat multe din asta. De exemplu, trezitul dimineață îmi era răsplătit prin bucuria de a-l vedea pe prietenul meu pufos cum aleargă și se bucură de toate florile și de toate găzenele.

În această vacanță am înțeles căte responsabilități sunt pentru îngrijirea cainelui, dar eu cred că un câine în familie este important, pentru că este un prieten devotat omului până la sfârșitul vieții lui!

Mămăligă Mădălina, clasa a V-a „O”
Premiu special

Revenind din vacanță, purtăm cu noi picuri din voia bună, din zâmbetele largi și însorite, proiectându-le în anturajul lecțiilor, care se vrea academic. Adevărul e că, deseori, doar academic nu este. În schimb, ne oferă niște istorii amuzante, de la lume adunate, înapoi la lume date!

De data aceasta, să tragem cu urechea (și să ne amuzăm!) prin ușa deschisă de doamna Natalia Turcanu, profesoară de istorie. Iată cum se mai glumește la lecția de istorie, în clasa a cincea.

- Descoperirea focului este importantă pentru oameni, deoarece puteau prepara carne și, mai ales, puteau încălzi laptele bebelușilor. Fără foc, probabil, era greu să se dea lapte bebelușilor.

- Antropogenează... ce cuvânt, e mai ușor să-i memorezi definiția, decât pe el.

- Daaa' savanții ăștia, atât de deștepți și geniali, n-au găsit altă denumire pentru Homo sapiens sapiens, decât să adauge încă un „sapiens” la „homo sapiens”?

DESPRE PICTURILE RUPESTRE

- Da' ce, caii ăia de pe peretele peșterii sunt însărcinați?

ALTE ÎNTREBĂRI SAVANTE:

- Da Dumnezeu ce zodie avea?
- Da' fetele tot aşa au evoluat sau doar băieții?
- Da' pietrele se şlefuiau cu hârtie abrazivă?
- Da cum au descoperit ei focul?
- Da cum făceau ei copii?

Răspuns: precum azi, din dragoste.

Altă întrebare: da, dar cum au aflat cum?

Tot lecția de istorie, clasa a V-a: criza Imperiului Roman

Profesorul: propuneți soluții pentru depășirea crizei în care se afla Imperiul Roman, începând cu sec. al III-lea.
Elevul: eu i-aș fi dus pe barbari la psiholog, că erau cam agresivi.

Despre percepția timpului și a evenimentelor istorice:

- Doamna profesoară, daaa știți că Ala Pugaciovă a fost căsătorită cu Kirkorov?
- Eu mai tare o să te surprind: asta a fost chiar în timpul vieții mele, eram născută, deja.

Iritat de repetatele întrebări ale colegului, în timpul realizării exercițiului, un copil dă replica înaintea profesoarei:

- Da' se dă acolo mură în gură, vezi pe hartă!
- Mie mura mi-a trecut pe lângă gură, răspunde senin celălalt.

Elevul curios:

- Doamna profesoară, pot să întreb câți ani aveți Dvs.?

Colega politicoasă a elevului curios:

- Nu este amabil să întrebi o doamnă despre vîrstă.

Elevul curios și politicos:

- Scuzați, doar am fost curios să știu cum reușiți să țopăiți prin fața clasei.

Vorbind, astăzi, despre actele de vandalizare... să o viziu o viziune asupra fenomenului:

„Doamna profesoară, dar putem spune că timpul vandalizează această bancă, spre exemplu?”

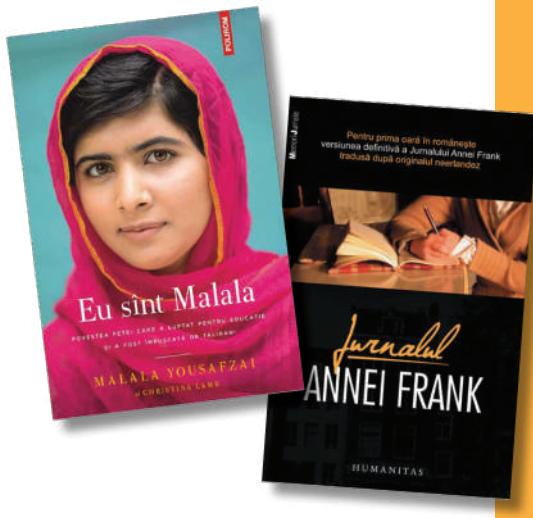
Sau: „De ce n-am putea da timpul în judecată pentru faptul că vandalizează omul?”

- Doamna profesoară, dar de ce în istorie toți sunt „mari”: Carol cel mare, Ecaterina cea Mare, Ștefan cel Mare?

- Păi, istoria este pentru cei mari! Cei mici nu încap în istorie.

- Cum nu încap, dacă sunt mici?

HAHAHA

„Eu sunt Malala” de Malala Yousafzai și „Jurnalul Annei Frank”, scris de Anna Frank, sunt titlurile a două cărți care creează, în lista lecturilor noastre, un tandem memorabil: nonfictiune, literatură de graniță, relatare de la persoana I-a a propriei experiențe, autenticitate și context similar. Cuvintele comune, atât pentru situația Malalei, cât și pentru cea a Annei (chiar dacă punem în calcul și distanța în timp), sunt PROHIBIȚIE, INECHITATE și CURAJ. Elevii de la „Da Vinci”, ghidați de doamnele profesoare de limba și literatura română, au citit și au elaborat, în baza romanelor, produse inspirate. Vă propunem câteva reflecții pe marginea operelor, seconde și de minunate metafore grafice.

Romanul „Eu sunt Malala”, de Malala Yousafzai, este o poveste marcantă, care m-a făcut să văd lumea cu alți ochi. Eroina, Malala, dă dovadă de curaj și devotament. Ea servește drept inspirație și exemplu demn de urmat. De la o vârstă fragedă, Malala și-a pus viața în pericol, luptând pentru drepturile femeilor musulmane. Consider că Malala este o adevărată eroină a femeilor: ea a inspirat mii de femei să lupte pentru drepturile lor. Această carte m-a făcut să realizez cât de nedreaptă e lumea. De asemenea, am înțeles că doar împreună vom reuși să facem lumea un loc mai bun.

Osoianu Ruxanda, cl. a VII-a „D”

„Eu sunt Malala” de Malala Yousafzai m-a impresionat prin curajul, încrederea în sine și în viitor a fetei. Am dedus mai multe lecții din această carte. În primul rând, în orice situație, este foarte important să fim încrezători în ideile, părerile și gândurile noastre. Personajul principal, Malala, este un exemplu minunat pentru fiecare dintre noi: ea ne-a arătat cât de importantă este încrederea în sine. În al doilea rând, am devenit mai motivată să răspândesc ideea emancipării femeilor. Cartea mi-a deschis ochii și m-a făcut să mă gândesc mai mult nu doar la viața femeilor din Pakistan, dar și la cea a femeilor din lumea întreagă.

Savva Nicoleta, cl. a VII-a „D”

Romanul m-a impresionat și m-a pus pe gânduri, m-a provocat să reflectez asupra vieții și să îmi dau seama cât de diferenți suntem în anumite relații. Noi mergem la școală fără nici o bătaie de cap, fără teama că ne va împușca cineva, dacă ar afla. Ba chiar uneori ne plângem și spunem că e inutilă! Eroina din acest roman, Malala, ne-a arătat că pentru ele, fetele din Pakistan, mersul la școală este un lux, de care, de obicei, se bucură doar băieții. Ea ne-a arătat cât de importantă este educația și frecventarea școlii, fapt pentru care îi mulțumesc.

Pleșca Mădălina, cl. a VII-a „D”

Prin metaforă grafică pe care am realizat-o, am intentionat să reprezint impactul negativ și devastator pe care îl are terorismul asupra omenirii. Mâinile grijului ocrotesc lumea, păzind drepturile și libertățile noastre: dreptul la viață, dreptul la securitate, la familie, la copilărie, la educație și la sănătate.

Culorile reprezintă crâncena luptă cu terorismul, pe care unii, așa ca Malala, o duc din copilărie. Roșul și negrul simbolizează efectul distrugător, iar verdele semnifică siguranța și speranța.

În concluzie, cred că, chiar dacă noi nu trăim aievea „teroarea terorismului”, acest fenomen îi afectează pe majoritatea locuitorilor planetei noastre. Fiecare dintre noi trebuie să se gândească ce ar putea face ca acest fenomen oribil să dispară, ca să trăiam în pace și siguranță.

Osoianu Ruxanda, cl. a VII-a „D”

„Talibaniilor le era frică de puterea stiloului”, scrie Malala. Puterea stiloului, în acest caz, o constituie învățatura, școala și cunoștințele, iar talibaniilor le era frică de această putere, pentru că, dacă oamenii căpătă cunoștințe, nu mai pot fi manipulați. Oamenii analfabeti, necărturari pot fi speriați mai ușor și pot fi mintiți. Talibani interzic învățatura prin frica armei, prin frica morții, deoarece un popor învățat este un popor informat, deci, puternic și curajos. Malala i-a învins pe talibani prin muncă, străduință, învățatură și curaj. În desenul meu, am reprezentat simbolic cum Malala și toți aliații ei îi îndepărtează pe talibani din Pakistan. Malala a salvat poporul ei prin puterea stiloului, adică prin puterea cunoștințelor și a învățăturii.

Scutari Nicoleta, cl. a VII-a „D”

Pleșca Mădălina cl. D

„Permiteți-ne să ne luăm cărțile și stilourile, sunt cele mai puternice arme de care disponem. Un copil, un profesor, o carte și un stilou pot schimba lumea.”

cunoștințelor. Fără un profesor care să te îndrume, fără un copil dornic de cunoaștere și fără instrumentele necesare, cum sunt cartea și stiloul, nu poți câștiga războiul politic. Oamenii inteligenți pot schimba lumea, deoarece nu pot fi păcăliți de oricine, nu pot fi ușor influențați după placul altora și pot face din lumea în care trăim un loc mai bun, înțelegând ce contează cu adevărat în viață.

Pleșca Mădălina, cl. a VII-a „D”

„Jurnalul Annei Frank” este o carte formată din însemnările dintr-un jurnal intim, ținut de Anne Frank, în cei doi ani cât a stat ascunsă, împreună cu familia ei, în perioada ocupării naziste a Țărilor de Jos. Jurnalul ei m-a impresionat profund prin mai multe aspecte, unul dintre ele fiind faptul că, în ciuda ororilor nazismului, Tânără fată a mărturisit că a nu și-a pierdut niciodată credința în bunătatea fiecărei ființe umane („în ciuda tuturor întâmplărilor, tot mai cred că oamenii sunt, cu adevărat, buni la suflet”). Gândirea deosebit de matură și aproape filozofică a Annei Frank nu l-a surprins doar pe tatăl ei, care i-a publicat jurnalul după ce Tânără autoare a murit, ci a reușit să fascineze și generații întregi de cititori din toate țările și culturile.

Melnic Polina clasa a VIII-a „N”

„Jurnalul Annei Frank” este un text altfel, un text unde nu sunt elemente de ficțiune, ci doar reale. Este un jurnal salvat, care devine o cutremurătoare mărturie a războiului și a Holocaustului. Este un text scris de o adolescentă ca noi, un text țesut cu sentimentele trăite de o persoană reală, într-un timp de criză!

Mîtcu Ștefan, clasa a VIII-a „N”

„Jurnalul Annei Frank”, scris de însăși Anne Frank, mi-a prezentat o nouă viziune asupra temei Holocaustului. Din povestirea eroinei am aflat cu stupoare prin ce este nevoie să treacă ea, la o vîrstă atât de fragedă și cum este tratată, doar din motiv că este evreică. Anne trebuie să renunțe la casa ei, la școală ei, la hainele ei, la prietenii ei și să se conformeze unui nou stil de viață. Va rămâne blocată între câțiva pereti pentru doi ani, împreună cu familia ei, doar pentru a supraviețui. Și ea nu „vegetează, ea trăiește! Citind cartea, am trăit și eu, alături de Anne, fiecare emoție a fetei care a rămas o veșnică adolescentă.

Trandafir Loredana, clasa a VIII-a „N”

Afirmațiile Malalei Yousafzai „Permiteți-ne să ne luăm cărțile și stilourile, sunt cele mai puternice arme de care disponem” sau „Un copil, un profesor, o carte și un stilou pot schimba lumea” ne exprimă dorința aprigă a tuturor fetelor de a merge la școală. Doar mergând la școală, poți acumula cunoștințele care îți vor deschide ochii spre alte lumi, îți vor trezi curiozitatea de a explora minunile lumii. Ca să câștigi un război, ai nevoie de luptători și de arme. Așa este și în cazul dobândirii

Aceasta este o metaforă grafică, realizată în baza lucrării „Jurnalul Annei Frank”, în care am ilustrat simbolurile dominante ale textului.

Primul simbol este Steaua lui David, aceasta fiind o hexagramă cu valoare de simbol la evrei. Totodată, steaua este punctul central al desenului, captând toată atenția. În centrul stelei, o putem vedea pe Anne, protagonista, cea care ne transmite o poveste emoționantă, destăinuindu-se jurnalului. De aceea, am ales să o desenez cu Kitty „în mâna”, prietena ei imaginară, căreia i se confesează. Am reprezentat emoțiile eroinei în două colțuri ale stelei, acolo o putem vedea pe Anne în două ipostaze contradictorii: veselă și suferindă. În alte două colțuri ale stelei este desenată coperta jurnalului, acesta fiind un fel de mașină a timpului, pe care Anne o folosește pentru a ajunge la noi, pentru a ne relata povestea sa. În celelalte colțuri avem simbolurile naziste...

Culorile și formele din partea inferioară a metaforei grafice sugerează spațiul și condițiile în care s-a aflat Anna și familia ei: anexa – simbol al claustrării, dar și al rezistenței.

Rusu Sofia, clasa a VIII-a „N”

Desenul meu ascunde un mesaj care o vizează atât pe Anne, cât și pe noi, adolescenții de azi. Am reprezentat în imagine închisoarea fizică a Annei Frank, care era formată din câțiva pereti (ea a fost condamnată să-și petreacă copilăria închisă în Anexă), dar și închisoarea ei spirituală (Anne nu are cu cine să-și împărtășească sentimentele) și unica libertate pe care o avea este jurnalul ei, prietena ei imaginară, Kitty. Contextul istoric în care trăiește o condamnată la mușenie, la inhibarea tuturor nevoilor și libertăților de care trebuie să beneficieze un adolescent. Jurnalul ei reprezintă o formă de protest în fața celor din Anexă, dar și în fața istoriei potrivnice. Acest jurnal îi oferă Annei Frank o senzație de libertate: doar acolo putea să-și dezvăluie orice frustrare. Simbolurile metaforei mele grafice sugerează povestea tinerei: lanțul reprezintă oprimenta libertății de exprimare. Cărămizile sunt zidul care o desparte de lumea de afară. În interiorul acestui spațiu închis, jurnalul imprimă viața ei, deoarece orice frământare pe care o avea, orice aspirație era notată aici. Citatele de pe peretei din cărămidă prezintă strigătul lăuntric al protagonistei, strigăt care răzbate, peste timp, până la noi. Astfel, jurnalul Annei Frank rămâne o mărturie vie a suferinței unui popor întreg, dar și un îndemn de a ne învăța lecțiile din experiențele înaintașilor.

Trandafir Loredana, cl. a VIII-a „N”

ÎN ACEST NUMĂR, RUBRICA VOCEA PROFESORILOR „DA VINCI” READUCE, DE RÂND CU CELELALTE PAGINI, ECOUL VERII. DE ACEEA, TEMA PENTRU ACASĂ, DATĂ PROFESORILOR, A FOST SĂ EVOCE EXPERIENȚE INEDITE DIN ACEASTĂ VARĂ ȘI SĂ LE AȘTEARNĂ (AH, UNDE S-A PIERDUT NOSTALGIA COLII DE HÂRTIE!) PE ECRANUL TRANSLUCID AL LAPTOPULUI.

CU SIGURANȚĂ, SUNTEȚI CURIOȘI SĂ LE CITIȚI!

**Roga Victoria,
profesoară de limba germană**

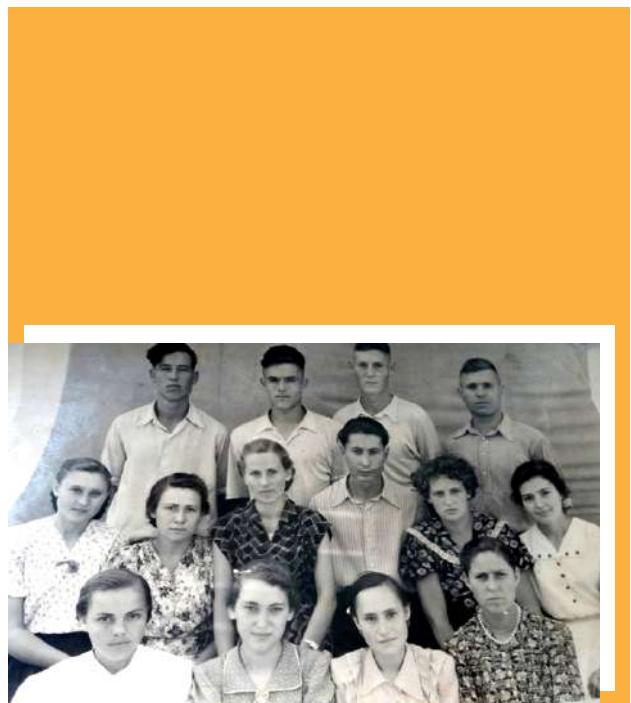

**Natalia Bernaz,
directoare adjunctă,
învățătoare**

Vara aceasta, profitând de ridicarea restricțiilor, am plecat la mare, în Grecia. Știm cu toții că peisajele grecești sunt uimitoare și memorabile. Animată de ideea explorării, mi-am luat inima în dinți și am înnotat singură spre o insulă nelocuită. Dar, stați, că nu aşa, pur și simplu, ci cu telefonul „montat” de capul meu, ca să pot capta imagini! Senzația? Eram fascinată de sentimentul de a mă fi simțit atât de mică și neînsemnată în fața măreției naturii! Concomitent, am trăit și un profund sentiment de admirare în fața creației lui Dumnezeu!

Această vară am dedicat-o taberei cu sejur de zi „Da Vinci Camp”. Ineditul experienței constă în faptul că mi-am cunoscut colegii din altă perspectivă. Am trăit o adevărată revelație când am creat împreună spectacole, actorii fiind chiar copiii implicați în tabără, iar spectatorii generoși la aplauze, chiar părintii lor. Tabăra a oferit elevilor proactivi, din clasele mai mari, și oportunitatea de a face voluntariat. Anume ei ne-au fost de mare ajutor la montarea spectacolelor de la final de sejur: au creat scenografia, au jucat rolurile principale, ne-au delectat cu interpretarea la diverse instrumente muzicale. Prin „Da Vinci Camp” vara aceasta a fost fantastică! În altă ordine de idei, când mă gândesc la perioadele de odihnă, îmi dau seama că cel mai bine restabilesc echilibrul emoțional călătoriile! și nu este neapărat să fie îndepărтate sau scumpe! Acum, pe timp de pandemie, am cutreierat Moldova noastră de la nord la sud. Cel mai impresionant loc, pe care l-am identificat, a fost pădurea de lângă satul Fetești. Am văzut-o și recent, toamna, transformată, datorită culorilor, într-un tablou realizat, parcă, de un penel magic. Știi ce amintiri poate lăsa chiar o singură zi în pădure, împreună cu prietenii?

În această vară, revenind la țară, am luat din dulap, albumul de memorii și fotografii al bunicii. L-am deschis cu emoție, pregătită să revăd chipuri și oameni despre care am auzit istorii și destăinuiri. Privirea mi-a fost captată de o fotografie de grup. Mă priveau din fotografie, fete și băieți, elevi din clasa VIII-a, prinși într-o zi din viața lor obișnuită, viața lor de după război și foamete. Prima dintr-al doilea rând din stânga e bunica mea, o copilă fragedă și cuminte. În rândul din mijloc sunt așezăți cei trei profesori. Profesorul de fizică, profesoara de literatură rusă, cea cu părul ondulat, și profesoara de istorie, cea cu ceas. Oameni frumoși. Oameni adevărați. Mă gândesc că pe atunci, cu aproximativ 65 de ani în urmă, o ședință cu fotograful era un ditamai eveniment. Îndeosebi pentru oamenii de la țară, ce să vorbim. Găteală. Emoții. Atunci se scoteau cele mai bune haine pentru cei care le aveau, se împrospătau cele vechi, pentru ceilalți. O fotografie era un lucru serios. Nicidcum nu era un moft sau o hârjoneală de clipe trăite de-a amalgamul, de-a calea-valea. O fotografie era o sărbătoare! În afară de bunica mea, care a aici, toți ceilalți au plecat... dincolo. Temerari și virtuoși. Sinceri și modești. Puternici și uniți, chiar dacă la trecut. Noi cum suntem?

**Popovici Dorina,
profesoară
de limba și literatura română**

În această vară am fost în Egipt. Noutatea n-o constituie atât destinația geografică, cât surpriza de a fi descoperit frumusețea recifilor de corali din Marea Roșie. Am trăit senzația că înnot, la propriu, printre pești colorați, într-un uriaș bol cu lichid albastru. Tot acolo, am descoperit pustiul Sinai. Mi-am oferit experiența inedită a unei seri cu ceai beduin, în mijlocul acestui deșert muntos. Pasionată de istoriile biblice, nu puteam să privesc, decât foarte emoționată, peisajele brune și aride, încercând să mi-l imaginez pe biblicul Moise, rugându-se, și să mă gândesc cât de dragă poate să-ți fie viața și libertatea, ca să trăiești și să supraviețuiești în asemenea condiții naturale. și oricât de facinată aş fi fost de tot ce vedeam, nu puteam să nu mă gândesc la cât de binecuvântați suntem prin ceea ce numim plăuri moldave!

**Oleinic Viorica,
profesoară
de limba și literatura română**

Duplava Maria,
învățătoare

Turcanu Natalia,
profesoară de istorie

În vara aceasta mi s-a realizat un vis: la editura „Cadran” mi-a fost publicată cartea „Lecturi cu tâlc”, pentru clasa a II-a! Textele pe care le-am selectat în acest auxiliar corespund tematicilor recomandate de curriculum și sunt o punte de trecere spre lectura particulară. Dorința mea este ca, citindu-le, copiii să identifice, la bibliotecă, operalele care le-ar satisfice propriile necesități lecturale. Ajutați de către învățătoare sau bibliotecară, prin recomandarea de cărți, elevii vor accede spre o lectură asumată, plăcută și interesantă. În acest sens, cartea mea poate fi un „îndrumar”. Vă invit să răsfoiți „Lecturi cu talc”. Între filele culegerii se ascund cuvinte frumoase, poezii, povestiri sau povești... Deschideți cartea! Lectură plăcută!

Pentru început, e neapărat să spun că nu am iubit prea mult vacanța de vară cât timp am fost elevă, dar am îndrăgit-o de când sunt activă profesional. Pentru profesori, vacanța de vară începe prin contemplarea liniștii nefirești dintre pereții liceului, care mai păstrează doar un ecou îndepărtat al agitației cunoașterii; cu revenirea treptată la un ritm cardiac normal; cu realizarea unor sarcini ce au fost întrerupte subit de venirea lui septembrie. Eu nu fac excepție de la cele enumerate mai sus. În același timp, între plecarea și venirea elevilor, vacanța de vară este perioada când pot fi în perfectă armonie cu lumea mea interioară, fără a fi constrânsă de vreo rigoare deontologică. E timpul când îmi realizez cotele de lectură stabilite, eventual, la 1 ianuarie; îmi împărtășesc trăirile cu prietenii pe care-i neglijez, din păcate, pe parcursul anului academic; petrec timp în grădina superbă a casei părintești; întreprind călătorii fără multă planificare; fac plimbări solitare (îmi place singurătatea deopotrivă cu aglomerația). Timpul liber pe care-l am este un prilej pentru a descoperi și a mă descoperi.

Așadar, în fiecare vară, îmi retrăiesc visul de a trăi... fără ceas și clopoțel, în ritmul meu psihologic și biologic. Revelația acestei veri s-a produs în grădina casei părintești, când am înțeles clar ce înseamnă pace, în timp ce rumenele cireșele atârnă sub soarele amiezii, insectele zumzăie cu zor prin văzduhul din umbra copacilor, câinii satului latră alene undeva în depărtare, cocoșii își dreg vocea cu niște cucuriguri de probă, iar foșnetul liniștii le cuprinde, ca într-un văl, pe toate.

Fiecare persoană are nevoie de timp pentru sine însăși, iar eu nu sunt excepție. Ne gândim prea mult la cum să le facem bine tuturor, la griji, la visurile noastre neîmplinite și ne ocupăm prea puțin de sănătatea noastră emoțională. Îmi place ceea ce fac, mă trezesc cu zâmbet în fiecare zi, nu am senzația de „oh, încă o zi de muncă”, dar uneori simt nevoie de pauză, de un moment de liniște. Am nevoie să fiu eu cu mine, să-mi ascult vocea interioară și să mă descopăr. În așa momente, îmi place să mă aflu în sânul naturii. Deseori fac plimbări în pădurea din apropiere. Mai ales, îmi plac plimbările la începutul lunii octombrie. În acest moment, vremea este încă destul de caldă, iar pădurea a fost deja transformată, și-a schimbat ținutele verzi în galben și roșu. Aflându-mă în mijlocul naturii, îmi dau seama că totul a fost creat cu înțelepciune. Așa că, „Cea dintâi condiție a fericirii este liniștea sufletului”, precum spunea Nicolae Iorga. Să învățăm, deci, să fim fericiti, în noi însine, prin liniște.

Vă spun un secret: și profesorii sunt năzbâtoși! Să nu credeți că, ajunși la plajă, stau cuminti, întinși la soare, cu o carte în mână. Uneori, ies din rol și devin copii mari care visează să guste din cât mai multe experiențe inedite...

Vara aceasta mi-a oferit o serie de tentații, dar cea care m-a marcat în mod deosebit a fost zborul cu „parasailing-ul”. Este vorba despre o parașută specială, prinsă de o șalupă. Sub influența curentului de aer, aceasta prinde înălțime și se ridică cu tot cu îndrăzneții fixați de ea.

Imediat ce am descoperit această atracție a plajei, mi-am convins membrii familiei că trebuie să o testăm. Sigur că mă încercau unele frici!

Prinși cu funii de siguranță, ne-am pomenit lansăți în zbor, la propriu. Ne-am tot ridicat cam vreo 200 m deasupra nivelului mării. Emoțiile erau dintre cele mai deosebite: bucuria de a admira întinderea de apă care-și tot schimba culorile, oamenii de pe plajă care devineau jucării minusculi, fericirea de a descoperi zborul, dar și senzația de libertate, de biruință a propriilor limite...

Coborâșul, însă, ne-a testat rezistența de-a binelea! Fiecare 20 m pe care-i pierdeam din înălțime erau însotiti de câte-o zdruncinătură zdravănă și de un scârtât îngrozitor de funii... Cele câteva minute până la contactul cu apa au părut interminabile. În schimb, ajunși pe șalupă, am spus într-un glas: vrem să zburăm cu parașuta lansată de la înălțime! Așa că, cine știe, poate îmi schimb meseria și mă fac parașutiștă!

**Stahov Anastasia,
profesoară de limba germană**

**Doroș Angela,
profesoară de
limba și literatură română**

În condițiile impuse de pandemia provocată de virusul Covid, trăind un prezent vulnerabil și retrăind emoțiile izolării impuse în primăvara anului 2020, tot mai mulți dintre noi ne-am amintit de Anna Frank. Or „teroarea” izolării prin care am trecut ne-a făcut să simțim și mai acut drama acestei fete evreice, nevoită să stea claustrată în Anexă timp de doi ani.

„Jurnalul Annei Frank” a inspirat-o și pe actrița și regizoarea Elena Frunze-Hatman”, de la Teatrul „Alexei Mateevici”, spre montarea unui superb monospectacol, cu același titlu. Noi vă propunem, spre lectură, un interviu cu actrița Elena Frunze-Hatman, despre Anna Frank, dar și despre alte realități ale vieții de actor.

N.O.: Stimată doamnă Elena Frunze-Hatman, la ce vârstă ați realizat că doriți să urmați calea actoriei? Ați avut un factor de influență în această decizie?

E.F.-H: Eram micuță când am înțeles că îmi place să fiu ascultată, pentru că mereu aveam ce povesti sau recita și eram admirată și aplaudată, atunci când urcam pe scaun și cântam. Părintii au acordat atenție abilităților pe care le exprimam în mod natural și spontan, încă de când eram mică. Un factor de influență în această direcție a fost și scriitoarea Claudia Partole, care m-a îndrumat cu încredere spre acest domeniu.

N.O.: Ce părere au avut părintii când le-ați comunicat decizia de a deveni actriță?

E.F.-H: Părintii mei m-au susținut în orice moment al vieții, indiferent de ce decizie îmi asumam. Ba mai mult, m-au încurajat și m-au susținut pe această cale, iar astăzi sunt fericiti și împăcați, deoarece știu că sunt îndrăgostită de ceea ce fac.

N.O.: Care a fost primul rol? Primul rol este și cel mai memorabil?

E.F.-H: La început am lucrat în teatrul de păpuși „Licurici” din Chișinău, iar primul rol, care, de altfel, rămâne și cel mai memorabil a fost Pamina din spectacolul „Flautul fermecat”, în regia lui Tomiță Hogea. Primul rol în teatrul dramatic a fost Leyla, din spectacolul „Oltea, mama lui Ștefan cel Mare”, în regia lui Titus Jucov, montat pe scena teatrului național „Mihai Eminescu”.

N.O.: Cum este să intri în pielea unui personaj? Ce vă ajută, în acest sens?

E.F.-H: Arta presupune și sacrificii. Nu este defel ușor să reușești asumarea unui personaj precum pare. Deseori căutările actorului asupra rolului lui generează insomnii, izolare, consum psihico-emoțional până la epuizare sau diete duse la extrem. Ceea ce vede spectatorul este rezultatul muncii asiduie, uneori chinuitoare până la lacrimi și nu este doar o interpretare de roluri, ci o transpunere a actorului în personaj. Iar această infățișare a emoțiilor pe scenă este un aspect indispensabil în acest domeniu și reprezintă una dintre cele mai complexe sarcini pe care o exercită un actor.

N.O.: Cariera de actriță este o povară pentru viața personală?

E.F.-H.: Depinde cum abordezi lucrurile. Este foarte important dacă știi să îți revezi și analizezi prioritățile. Nu sunt carieristă extremistă, cred și tind spre echilibru în toată activitatea mea, iar asta mă ajută să-mi imprietenesc aceste două sectoare: viața personală și cariera, la un moment dat una pentru alta reprezintă și sursă de inspirație.

N.O.: Foarte mulți cititori asociază „Jurnalul Annei Frank” cu izolarea din pandemie. Dumneavoastră ati montat spectacolul până la pandemie. Care a fost mobilul interior?

E.F.-H.: „Jurnalul Annei Frank”, într-adevăr, este atât de actual, încât mereu ai impresia că este scris astăzi. În toate timpurile, ființa umană a fost și este mai mult sau mai puțin privată de libertate în diferite contexte. Si astăzi putem face o paralelă între jurnal și realitatea pe care o trăim. Micuța Anna Frank a trăit alături de membrii familiei sale, ascunsă de soldații germani într-o Anexă mai bine de doi ani, timp în care încerca să privească soarele prin fisurile din pereții Anexei. Iată că și noi ne-am pomenuit izolați în propriile case, comunicând cu familiile, colegii, prietenii doar virtual sau de la greamuri. Dar Anna Frank, în pofida a toate, a trăit cu speranța în suflet că „într-o zi pacea și liniștea vor reveni în ordinea lumii”. Să creștem și noi acest spirit de speranță și credință în inimile noastre și să trăim clipa firesc și responsabil!

N.O.: Spectacolul despre Anna Frank este o selecție foarte curioasă a paginilor de jurnal. Cum anume ati realizat această selecție?

E.F.-H.: După ce am citit „Jurnalul”, aveam sentimentul că nu voi reuși să fac o selecție de fragmente și tablouri, pentru că e atât de impresionantă și vie fiecare istorie, încât ai senzația că orice implicare la nivel de text îl face incoerent. Dar am reușit, totuși, să extrag acele fragmente care au alcătuit scenariul pentru spectacol. Bineînțeles că scenariul cuprinde toate temele abordate de Anna în jurnalul său.

N.O.: Care e cel mai mare atu al dumneavoastră, care vă ajută să jucați pe scenă?

E.F.-H.: Intuiția, carisma, emoția, dragostea de oameni, credința, entuziasmul și chemarea lăuntrică către această lume.

N.O.: Dacă ati avea ocazia să lucrați în Europa sau în SUA, ati părăsi Moldova?

E.F.-H.: Au fost câteva ocazii în viața mea de felul acesta, dar am rămas acasă, conștient, fiind sigură

de azi, când statul în care trăiești nu-ți inspiră niciun gram de siguranță sau perspectivă, mă potințesc pentru că nu mai sunt atât de devotată ideei de odinioară. Însă e prea târziu pentru că rădăcinile sunt fixate prea adânc. Am construit o căsuță sub geana codrilor și sub acoperișul ei totul pare atemporal.

N.O.: Cum arată o zi obișnuită din viața Elenei Frunze-Hatman?

E.F.-H.: Așa cum e specific epocii în care trăim, plină de multe activități și responsabilități. La ora 6.00 dimineața sunt deja imbrăcată și mă pornesc spre oraș, împreună cu copilașii mei, Ioana, Samson și Ilinca, care învață la liceul de muzică „Ciprian Porumbescu”. Apoi merg spre teatru, unde, pe lângă activitatea de actriță, mai am și o altă misiune importantă și responsabilă, cea de manager de teatru. Ziua este doldora de sarcini și situații imprevizibile, pe lângă agenda de activități cotidiene sau programate în prealabil. Seară imi iau copiii de la școală și mergem spre casă în timp ce povestim unii altora despre surprizele zilei.

N.O.: Cum rezistă un teatru în anul 2021, în plină pandemie?

E. F.-H.: În tacere ... în pauză forțată ... în singurătate ... fără spectatori ... fără spectacole ... fără actori ... fără aplauze. Sper ca în anul 2021 teatrul să nu fie ignorat de mințile obscure, să copleșească inimi împietrite, să se bucure de aplauze și să devină o prioritate în orice program de guvernare.

N.O.: De ce avem nevoie de teatru?

E.F.-H.: Rolul teatrului este, incontestabil, în dezvoltarea umanității, pentru că teatrul nu generează războiuri, dar abordează realități sociale, nu condamnă, dar cercetează și valorifică ființa umană, nu discriminează, dar amplifică spiritul de solidaritate și comuniune, pentru că anume el este o oglindă socială, o sursă de inspirație, de educație și de reflecție.

P.S.: în momentul publicării acestui interviu, actrița Elena-Frunze-Hatman e pe punctul de a deveni mămică pentru a patra oară.

interlocutor: Nichita Oleinic, elev în clasa a XI-a „P”

Ne găsiți aici:

